

Govor maršala Tita v Skoplju

(Nadaljevanje s 1. strani)

v dejanjih vidijo, kaj pomeni graditev socializma, ne bo mogla nikdar nobena sila, od koder koli bi prišla, odvrtni s te poti, niti jih ne bo moglo omajati ali prestrašiti, da ne bi trdno stali za svobodo, nedotakljivost in neodvisnost svoje socialistične domovine. (Močno in dolgočasno odobranje.)

Danes nam vse te države pošiljajo provokatorje in teroriste. Seveda jih naša državna varnost pošilja tja, kamor je treba, in to zelo hitro. Vendar je stvar vsega ljudstva, da onemogoči vse take elemente, ne glede odkod prihajajo, ker je edino, čeprav neslaven upanje teh različnih »planerjev« v tem, da bi znotraj zasejali razdor in ustvarili neko žarišče, s katerim bi pozneje lahko rušili našo ljudsko enotnost in pridobitve naše velike osvobodilne borbe.

Tovariši in tovarišice Makedonci! Varujte bratstvo in enotnost, varujte enotnost ljudstva kot punčico očesa, ker je to poročstvo graditve socializma in lepše ter srečnejše prihodnosti.

Na koncu, tovariši in tovarišice, vam bom povedal nekaj besed o graditvi naše države. Postavili smo si naloge, izpolnitev petletnega plana. Plan ima velikanski obseg. Najtežja leta so že za nami in izpolnili smo pol plana kljub vsem oviram. Nočem reči, da bo šlo sedaj vse popolnoma lahko. Ne, še bo težko, toda najtežje je za nami, prihodnja leta pa bodo že lažja, kot so ta. Toda uspehi, ki smo jih dosegli, nam ne smejo zmešati glave, ne smejo biti povod, da bi bili oholi in se trkali na prsa, da lahko storimo to samo mi ter da bi podcenjevali druge narode, kajti trkanje na prsa je lastnost nacionalistov, ne pa naprednih socialističnih državljanih.

Ne glede na to, kakšne uspehe bi dosegli, nam ti uspehi ne smejo in ne morejo zmešati glave. Vedeti moramo eno: vsak narod, ki ga pravilno vodijo, ki mu je omogočeno, da vsestransko razvije vse svoje ustvarjalne sile, je sposoben ustvariti čuda. To ne velja danes samo za naše narode.

Seveda so naši narodi ustvarili veličastno delo, ustvarili so bratstvo in enotnost, laže je tam, kjer je ena narodnost, kjer ni nacionalnega vprašanja. Zato je treba tam, kjer je kot pri nas več narodov, delati zelo trezno in zelo pazljivo, upoštevajoč vse značilnosti posameznih narodov. Mi smo vse to prebrali, mi smo vse to rešili. Nadaljujmo

to pot in uspelo nam bo vse, kar smo si postavili kot naloge.

Torej ne sme biti vrtoglavo zaradi uspehov, temveč se moramo še močneje lotiti dela. Izpolnjevanja nalog, ki stoje pred nami, in mi bomo ne le samo izvršili petletni plan, temveč dokončno postavili močne temelje naši socialistični domovini. (Odobranje in vzklanje petletnemu planu ter novi Jugoslaviji).

Tovariši in tovarišice! Če danes prehodite našo državo od Bitolja do Maribora, boste videli, da je vsa naša država vzdolž in počez veličastno gradbišče. Videli boste, da danes na vsakem gradbišču mlado in staro dela z ožarjenimi lici, prostovoljno in z velikim navdušenjem. In zakaj? Ker se zavedajo, da delajo zase ter za nikogar drugega.

Izpolniti moramo še precej velikih nalog. Tisto, kar je bilo doslej zgrajeno in o čemer lahko vsak dan berete v tisku ter gledate s svojimi očmi, neposredno ali na fotografijah, kaže, kaj so bili naši narodi sposobni ustvariti iz nič. In kaj bodo naši narodi sposobni napraviti tedaj, ko bodo imeli dovolj industrije, dovolj električnih central. To nam odkriva, do kakšnega obsega se bo razvilo bogastvo naše države, ki ga imamo v vsej Jugoslaviji, v vseh naših republikah še neizmerno neodkrita, ko bo postalo pristopno, ko ga bodo lahko ljudske množice, delovni ljudje naše države v polnem obsegu izkoristili. Naša socialistična država in posebej Ljudska republika Makedonija ima velikanski bogastva, ki jih je treba samo spraviti na površje, da jih bo moglo ljudstvo samo izkoristiti. Naša socialistična država ima vse možnosti, da postane ena najnaprednejših, industrijsko najbolj razvitih in relativno najbogatijah držav v Evropi.

Vedno moramo imeti pred očmi, da je graditev naše države sedaj in v prihodnosti glavna naloga vseh naših državljanov, ter pojdimo pogumno naprej ne glede na to, kaj kdo govori in kako nas klevetajo. Ne cenzurirajmo se na nikogar, ampak se odločno lotimo dela in končni uspeh, popolna zgraditev socializma v naši državi, ne bo izostal. (Dolgotrajno odobranje ter ploskanje).

Naj živi Ljudska republika Makedonija!

Naj živi Federativna ljudska republika Jugoslavija!

Na praznik republike 29. novembra t.l. začne obratovati del tovarne v Strnišču

Kam bo treba iti v frontno brigado...? Je stalno ponavljajoče se vprašanje pri članih Osvobodilne fronte, ki imajo možnost vsaj začasnega sodelovanja v industrijski frontni brigadi.

Na to vprašanje bi bilo mnogo odgovorov, saj je na področju Slovenije veliko število obratov, ki potrebujejo novo delovno silo. Ker pa je v sredini ptujskega polja v gradnji največji objekt naše države, tovarna aluminija v Strnišču, imamo kratek odgovor: V Strnišču zbira Osvobodilna fronta v brigade ljudi, ki bodo pomagali, da bo 29. november zgodovinski dan v začetku delnega obratovanja tovarne. Najsvečanejši dan v ptujskem okraju bo na dan začetka polnega obratovanja.

Mnogo dela bo še opravljenega, da bo v tovarno skoncentrirana ogromna količina električnega toka, ki je potreben za proizvodnjo aluminija. Hidrocentrala na Mariborskem otoku bo gonila žila dovodnica, ki ji bo pomagal tudi premost iz velenjskega bazena zraven hidrocentral na Dravi v Vuzenici, pri Vuhredu in Ožboltu, Dravogradu in Fali.

Mnogo delovnih moči bo še po-

trebnih na Strnišču, dokler bodo naprave za pridobivanje glinice iz boksita in naprave za pridobivanje aluminija iz glinice služile svojemu namenu, predno bo vrsta velikanskih zgrajenih objektov napolnjena s stroji. Manjši objekti, ki se gradijo zraven večjih, večinoma končanih, bodo še potrebovali pomoč članov frontnih brigad zraven pomoči raznih čerjavov, ki se ne utrjujejo, čeprav so z delom popolnoma obremenjeni.

Člani brigade, ki že delajo v tem novem aluminijemskem labirintu in novem življenjskem mravljišču s stanovanjskimi bloki v sredini, dnevno vidijo, kaj ustvarja znanje, volja in odločnost delovnih ljudi, ki nastajajo iz grmad materiala edinstvene zgradbe.

29. novembra t. l. bodo najborbenejši delavci tovarne aluminija v Strnišču na velikem tovarniškem dimniku na vse strani zamahnili z zastavo socialistične Jugoslavije in vzklili delovnemu ljudstvu vsega sveta: Praznik republike je praznik naše zmage nad slabostmi, ki so jim podlegli podpisniki resolucije Informbiroja in praznik zmage resnične graditve socializma.

B. V.

Razvoj kmetijsko obdelovalnih zadrug bo toliko hitrejši, kolikor uspešnejša bo borba proti oviram

V svrhu pridobitve čim točnejšega pregleda stanja v Kmetijsko-obdelovalnih zadrugah in ekonomijah se je vršila dne 30. julija t. l. na Okrajni zvezi kmetijskih zadrug v Ptuj konferenca predsednikov KOZ in upravnikov ekonomij v okraju. Konferenca sta se udeležila tudi predstavnik CK KPS tov. Jakopič in predstavnik Obk KPS Maribor, tov. Ajdišek Pavla. Prisotna sta bila tudi org. sekretar OK KPS Ptuj tov. Mavšer ter predsednik OKZK tov. Belšak.

Konferenca je otvoril sekretar OKZK tov. Kranjc, nakar je tov. Belšak v kratkem nakazal ovire, na katere zadevajo zadrug pri svojem delu v gospodarskem in političnem pogledu. Funkcionarji zadrug morajo budno zasledovati vse za drugam škodljive pojave, ki jih opažajo ter onemogočiti vse zlonamerne vplive izven zadrug. Utrditi morajo zavest za družnikov. V gospodarskem pogledu naj izboljšajo izkušnje starejših zadrug. V svojih poročilih naj nakažejo probleme kapitalne izgradnje, prehrane in ostalih

vprašanj ter nakažejo pomoč, ki jim jo je nudila OKZK po svojih instrukcijah v strokovnem pogledu.

Predsedniki zadrug so nato poročali o stanju v zadrugah ter ugotovili, da velikokrat zadevajo pri upravnih in gospodarskih ustanovah ter pri poedinih z odgovorno funkcijo na nerazumevanje ter včasih na očitno nasprotovanje.

Ko so obširno razpravljali še o notranjih problemih zadrug, so sprejeli sledeče sklepe:

1. V kolikor niso ohišnice pravilno razdeljene, jih bodo ponovno razdelili po novih vzornih pravilih.
2. Izločili bodo iz KOZ vse tiste, ki so podpisali pristopne izjave, njih žene pa ne. Zemlja vseh ostane v KOZ.
3. Pripravili bodo les za kapitalno izgradnjo za odvoz na žago.
4. Pregledali bodo kontrahatne pogodbe in jih realizirali.
5. Plane spomladanske setve bodo sprejeli na sestanku vseh zadrugnikov

Fronta je tam, kjer se gradi Ptujška frontna brigada izpolnjuje v Strnišču gradbene naloge

Od 11. julija t. l. dalje izpolnjujejo člani ptujske frontne brigade obvezo enomesečne delovne pomoči v Strnišču pri graditvi temeljev za pet novih delavsko-nameštenskih stanovanjskih blokov.

Julijsko vročino je preizkusila na svojih plečih večina brigadirjev te brigade, obrtnikov — članov in članice OF, ki pripravljajo teren za betoniranje temeljev in kleti v Strnišču. Mnogi moški so se razkomočili. Delajo v kratkih hlačah, brez srajc in bosih. Dekleta in žene so lahko oblečene. Nikdo se ne ozira na žejno. Večina se izogiba pitju vode, ko zmanjka črne kave. Okoli stavbišča je posekano visoko drevje, zato ni sence. Sicer pa brigadirji — tako mnogi ne dajo na vse te zunanje vplive, ker se zavedajo, da se bodo po akciji vrnili na svoja delovna mesta, v obrate in na domove, kjer včasih pogrešajo pripekanje sonca.

Okrog stavbišča je nešteto vidnih znakov opravljenega dela. Ogromni kupi gramoz, mivke, zidne opeke in opažnega materiala so že pripravljene za zidavo. Prejšnja mirna gozdna površina se je spremenila v delovno mravljišče, kjer ustvarjajo mlajši in odrasli člani OF skupno s stalnimi delavci in delavkami podjetja »Gradisa« moderna udobna stanovanja, v katerih bodo preživljali čas oddiha in počitka ter veselega in lepega družinskega življenja nešteti delavci in nameštenci največje tovarne v državi — Tovarne aluminija v Strnišču.

Avtomobili in voznički prevažajo tisočtonske tovore materiala. Večernikova Marija iz Apač je zvozila s kobilama Zoro in Doro že mnogo tega materiala. Enako Turkov in Rajhov Jože iz Apač. Vsi že vozijo pri »Gradisu« nad tri leta les, opeko, gramoz in drugo, kar je pač treba spraviti v bližino stavbišč, da gre delo graditve hitreje od rok.

Kdor bi šel s komandantom brigade, Jurkom Simoničem, ali s katerim od komandirjev čet od stavbišča do stavbišča in bi se za trenutek ustavil pri delovni četi na bloku 2, bi mu člani brigade Franc Vidovič, Niko Vukotič, Alojz Matjašič in Anton Pinter iz Ptuja z veseljem pokazali, kako lepo se vidi vodne naplavine na stenah velike in prostorne kleti, ki so jo izkopal skupno z ostalimi brigadirji iz čete, in močne temelje, ki so jih zbetonirali, ko so jim tesarji Ivan Goričan iz Borovcev, Ignac Slavič iz Sp. Velovlaka, Janez Tili iz Kicarja in Franc Vnuk iz Pobrežja pripravili potrebne opaže za betoniranje. Med 6 in 14. uro se je dnevno vršila borba za dosego in prekoračenje norm. Vsa ta žilavost je razvidna iz diagrama na objavnih deskah, kjer je razviden vzpon norm med 90 in 110 ter več odstotki.

Pri kopanju kleti na bloku 5a zaposteni brigadirji in brigadirke so pridno delali. Brigadirka Katka Gjurič, ki je sicer članica šiviljske zadruge v Ptuj, je pridno kopala trdo zbito prodnato zemljo in vozila samokolnico. Ivana Zupanič iz Gerčice vasi ji je hitela nakladati. Ivan Sirec, čevljar iz Sp. Brega, ni mogel prikriti ogorčenja nad poedini obeh spolov iz Ptuja, ki se še doslej niso potrudili prijeti za kramp, lopato in samokolnico ter žrtvovati vsaj nekaj dni prostovoljnega dela za čimprejšnjo ustvaritev primernih stanovanjskih in življenjskih pogojev delavcev in nameštencev. Čevljar Ivan Španring iz Ptuja je vlagal dnevno vse svoje sile za dosego zavidnih uspehov. S pomočjo Angele Horvat iz Markovcev in Rozike

in jih dostavili do 9. avgusta t. l. na OKZK.

Konferenci je dal zaključno besedo tov. Jakopič iz CK KPS ter poudaril, da je treba vso pozornost posvetiti gospodarski in politični utrditvi zadrug, katerim je poverjena velika naloga sprostitve delovne sile, ki bo odšla v industrijo. Da zadrugniki ne bi nasledili raznim lažem, parolam in klevetam, ki škodujejo utrujenosti zadrug, jih naj funkcionarji dnevno obveščajo o političnih dogodkih doma in po svetu.

Konferenca, ki je s svojim delom za utrditev in napredek zadrug dokazala svojo nujnost, je bila s tem zaključena. Kn.

Juhner iz Zabovcev je izvozil iz kletne jame dnevno 14—15 kubikov zemlje. Čevljar Leopold Tušek ga kljub močnemu prizadevanju pri uspehu ni mogel prekositi. Štefica Zorečeva iz Brega je izmenično vozila in nakladala. Član čevljarske zadruge Ivan Brumen je sicer slaboten, vendar v kolektivu ni zaostajal za ostalimi brigadirji iz čete.

Za betoniranje formirana I. skupina, ki jo tvorijo Karl Feltner, Jakob Horvat, Alojz Stumberger, Ivan Voda, Franc Rojko, Milena Zamuda, Ivan Sagadin, Marjan Stumberger, Anton Jurgec in Franc Murko, je ustvarjala dnevno 25—26 kub. metrov betonskih temeljev zgradbe, ki bo stoletni spomenik marljivosti in poštvalnosti njenih graditeljev. Strojnik Karl Serdinšek iz Rodnega vrha je zmešal za uporabo dnevno do 35 kub. metrov cementne zmesi.

Med časom, ko je večji del brigade kopal kleti, so brigadirji Milena Zamuda, Angela Zupanič, Karl Metličar, Anton Vindiš, Franc Stebih in drugi dovažali zidno in strešno opeko iz Ptujске opekarnice in Pragerskega.

Dela na 6. bloku so izvrševali večinoma mladinci iz Pletarske zadruge in Okrajnega magazina iz Ptuja skupno s stalnimi delavci »Gradisa«. Prehodna zastavica jim je bila večkrat le za kratek čas vzela. Vedno znova so si jo priborili nazaj. Stalni delavci Jože Pukšič iz Sel, Janez Pernek iz Dežna in Selinšek Franc iz Ptujске gore so se osebno prepirali, kaj pomeni v današnjem tempu graditve pomoč frontne brigade. Komandir Franc Cetl iz Pletarne v Ptuj je ponosen na uspehe marljivih brigadirjev in celotnega kolektiva.

Obed vseh čet je bil hitro končan. Naenkrat so bili brigadirji zbrani okrog voza z lonci hrane, ki sta jo delili prijazni kuharici Justina Cafuta iz Strajne Fanika Geč iz Pobrežja K polnim porcijam juhe so posedli brigadirji v senco pri nedovršenem bloku na opeko, zemljo in les. Za juho so dobili še kumarcno omako, narezan krompir in izdatni goveji zrezek. Takoj po obedu so zdrveli nazaj na gradbišče in delali do 14. ure.

Otipljivi delovni uspehi so prikazani v pisarni s številkami, s katerimi imata čez glavo opravlja Štefica Krajnc, trg. tečajnica iz Markovc in

Marica Podhostnik, trg. tečajnica iz Polenšaka. Na mizi leži gradbeni dnevnik z dnevnikom opravljenega dela, ki ga je nekaj dni vodil študent tehnike iz Beograda, Milenko Tomič. Akordni list, zbiralne pole, mezdne pole, dnevno poročilo o osebah itd. zajemajo podatke, ki so potrebni v socialistični graditvi. Spravljanje raznovrstnih podatkov v skladnost v odgovornih kolonah, zahteva enako ljubezen in poštvalnost kot kopanje temeljev in betoniranje.

Eden od 32 listov z dnevnim obračunom norm nosi sledeče podatke: 22. 7. 1949

Izkon temeljev: 142 ur, povprečna norma 3,76, 36,98 kub. metrov, 107%.

Betoniranje: 43,01 kv. metrov, 128%.

Široki odkop: 11,00 kub. metrov, 124%.

Po pregledu vseh listov je razvidno, da je brigada izpolnjevala svoje naloge in jih tudi presejala.

Po zaključku delovnega časa so odhajali ptujski obrtniki domov, ostali brigadirji obeh spolov pa so odšli v kolonijo, kjer so imeli do 5. ure prosto, nakar je bil zbor, ki mu dnevno sledijo predavanja predavateljev iz tovarne in iz Ptuja. Ob 8. uri je večerja. Od 8. do 9. ure je v brigadi petje, fizkultura ali celo ples ali kaka kulturna prireditev. Pred kratkim je prišla v brigado na obisk godba na pihala iz Ptuja, ki je spravila vse delavstvo Gradisovega kolektiva in brigadirje ptujske brigade v dobro razpoloženje in ples.

V zidanih barakah prenočujejo brigadirke, v lesenih pa moški. Za red in snago v barakah skrbijo brigadirji sami pod nadzorstvom dežurnih.

S tem je v kratkem podana in z imeni skromnih in delovnih ljudi prepletena slika življenja in dela frontne brigade v Strnišču.

Tako dela in živi na področju nove Jugoslavije na stotisoče članov OF, ki od sedanjega časa več ne zahtevajo kot to, kar sami ustvarjajo, da bi to uživali in branili ter predali v čuvanje svojim sinovom, ki bodo znali ceniti, kar so zgradili marljivi državljani FLRJ pod vodstvom KPJ s tov. Titom na čelu.

Po zaključku akcije namerava oditi brigada na dvodnevni izlet v Opatijo. V. J.

Obrtniki iz Ormoža in okolice so odšli na pomoč ormoški opekarni

Izpolnitev planskih nalog je bila v ormoški opekarni ogrožena zaradi pomanjkanja delovne sile. Uprava opekarnice in poverjeništvu za lokalno gospodarstvo sta iskala pot, kako bi rešila vprašanje izpolnitve plana. Odločila sta se, poklicati okoliške obrtnike na pomoč. Na sestanku, ki se je vršil dne 29. julija t. l., so se obrtniki iz Ormoža navdušeno prijavili v delovno brigado in sestavili posado tako, da delo poteka sedaj v opekarni v dveh izmenah in je zagotovljena izpolnitev plana.

Sestanek, na katerem so se ormoški obrtniki odločili za prostovoljno delo v opekarni, je bil nadvse zanimiv. Ko je bila stvar obrtnikom razložena in prikazana nujna potreba njihovega sodelovanja, niso nič več pomišljali. Prvi se je javil Zadravec, mlinar iz Ormoža, za njim pa so prijavile kar deževale, da jih je Trop komaj utegnil vpisovati.

Obrtniki, ki se jih je 75 javilo za prostovoljno delo, bodo delali v treh izmenah tako, da bo prva skupina, ki šteje 25 ljudi, delala en teden, nato druga en teden in še tretja. Tako bo prišla na vrsto vsaka skupina po trikrat. V prvi skupini, ki že dela, sodeluje namesto 25 prijavljenih, kar 27 tovarišev iz Ormoža, druga bo skupina iz Središča, tretja pa iz Velike Nedelje in okolice.

V skupini, ki dela v prvi izmeni, se je posebno izkazala podskupina pri prevažanju opeke, ki jo sestavljajo: Hajdenkumer, Balantič, Potočnik, Stropnik in Vavpotič. Druga podskupina starejših obrtnikov: Bel-

šak, Žiger, Meško in Kovačič je delala pri nakladanju opeke na avto, ki jo prevažajo na žel. postajo. Vsi pa so sklenili, da bodo izpolnili plan pred postavljenim datumom.

Vzgledu obrtnikov-privatnikov iz Ormoža in okolice do sedaj še niso sledili obrtniki trgovske in obrtne stroke državnega in zadrugnega sektorja, ki bi v tej akciji tudi lahko sodelovali. Trenutno v trgovinah in delavnicah ni tako nujnega dela, da bi jih delovna pomoč v opekarni mogla pri tem ovirati. Treba je pač samo dobre volje.

S prostovoljnim delom v opekarni dokazujejo obrtniki iz Ormoža in okolice, da so znali slediti ptujskim obrtnikom, katerih delovna brigada dosega na Strnišču lepe uspehe in dnevno visoko presega norme. Brigadirji sledijo vsem delovnim ljudem naše države, ki vlagajo vse svoje sile v čim prejšnjo izgraditev materialnih pogojev za ureditev lepšega življenja, kot so ga imeli kdaj koli v svoji preteklosti.

H. Š.

Zasebna stvar vsakega posameznika je njegovo politično prepričanje, njegova strankarska pripadnost, njegov pogled na svet, njegova verska in konfesionalna pripadnost. Zato Fronta tudi ne ovira normalnega organizacijskega življenja strank, ki so v njenem sestavu. To pa, kar zahteva Fronta od vseh, je skupna volja, da se te naloge rešijo.

Iz nalog OF